

Bombastisk och skör

Ärlighet, känsla, skörhet – det är rapmusikens språk, säger Silvana Imam. Hon kan skriva fuck 115 gånger i en bok men hennes inspiration kommer från operalibretton.

24 APR 2018



Foto: Robert Blombäck

Silvana Imam är artisten med Sveriges mest uttrycksfulla ögonbryn.

– Vi är perfekta när vi föds, men vi har blivit blinda för vår perfektion, säger hon där hon sitter osminkad på en kornblå pinnstol.

Hon är blond svensk, arab och östeuropé. Med bakgrund i Klaipeda, Homs, Prag, Kiruna, Härnösand och Jakobsberg – Litauen, Syrien, Tjeckien och Sverige. Högutbildad hiphoppare. Feminist, antirasist och konstant på offensiven mot alla gränser. Kvinna och förälskad i en kvinna.

Ja, hon är någon som många borde kunna känna igen sig i. Och samtidigt är hon helt i en klass för sig.

Hon skivdebuterade 2013 och har sedan dess presenterat ytterligare tre album och belönats med flera av musikbranschens mest prestigefyllda priser, bland dem en Grammis för bästa artist 2015. I maj kommer hennes nästa album.

Jag vill ta plats där jag inte är förväntad, har hon sagt. Förra året kom den känsliga dokumentärfilmen *Silvana – väck mig när ni vaknat*, som vann en Guldbagge. Hon var också curator för en utställning på Scenkonstmuseet i Stockholm. Och nu tar hon plats i litteraturen.

Hon medverkar som en av skribenterna i *Third culture kids*, en antologi om mellanförskap hos unga människor som kallas andra generationens invandrare. I vår kommer hon ut med sin första egna bok, med titeln *Silvana*, där hon har samlat låttexter, kommenterande stycken och foton.

Vi träffas hos ett PR-företag i en gammal fabrikslokal i Vasastan i Stockholm, utblåst och inredd i elva nyanser av ljusgrått, förutom en hörnsoffa i snusbrunt skinn, stor nog att rymma en skolklass. Och de blå stolarna i ett konferensrum där hon sitter, med otvättat hår som hon döljer under huven på sin tröja.

– Poesi och låttexter är mitt språk, säger hon.

Hon har tre modersmål, litauiska, arabiska och svenska. När hon var liten och familjen bodde i Prag talade hon även tjeckiska.

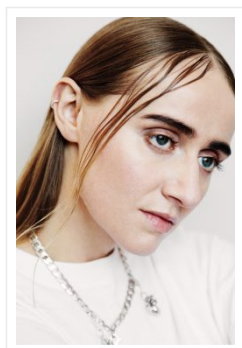
– Att växa upp med fyra språk gör att du känner dig friare. Du sitter i ett rum och pratar svenska med din syster och så hör du hur dina föräldrar talar andra språk i rummet intill. Språken talas på olika sätt, de har olika jargong, är olika strukturerade och olika kulturellt betingade.

Hur då?

– När jag var liten tänkte jag på arabiska och litauiska. Nu när jag pratar arabiska känner jag minnen dyka upp från vår lägenhet i Homs.

Silvana Imam har varit där många gånger, senast 2010, året innan inbördeskriget utbröt.

På lågstadiet hade hon modersmålsundervisning i arabiska, men som så många andra språkligt välutrustade barn slutade hon. Undervisningen krockade med textilslöjden och hon ville vara där hennes kompisar var.



I dag kan hon litauiska bättre än arabiska, för det språket kan hon skriva på.

Och svenskan? År 2015 fick Silvana Imam Musikförläggarnas pris som årets textförfattare. Så här kan det låta:

Ah du är faktafel du är Wikipedia

Hur fucked up är det va?

Hur fucked up är din diet ha?

Hur fucked up är din hotellkedja?

Du är infofattig fuck din media

Hennes svenska är pepprad med låneord från flera språk, bland dem 115 fuck på den senaste bokens 89 sidor. Hon kan byta ut honom mot han och skippa att när det är strategiskt. Men samtidigt kan hon trycka dit ett semikolon med perfekt precision, och en litteraturvetare som analyserar hennes rim slår fast att det är en form av assonans.

Under intervjun säger hon inte fuck en enda gång.

– Något som har hjälpt är att jag har varit mycket på Dramaten och Operan.

Silvana Imam är uppväxt i den så kallade förorten, men hon trotsar fördomarna. Mamman är språkvetare, pappan journalist, jurist och numera integrationskonsult. Det är mamman som har tagit med dottern på scenkonst.

– Textraderna som visas till operorna är poesi för mig, jag tar omedvetet till mig det.

I boken Silvana berättar hon att hon skrev dikter när hon var liten, och att dikterna blev texter och senare låtar som växte till en egen värld.

SILVANA IMAM

Ålder: 31.

Yrke: Artist.

Utbildning: Motsvarande magisterexamina i engelska och psykologi.

Familj: Flickvän.

Bor: Stockholm.

Intressen: Basket.

Hur går skrivandet till? Först kommer musiken. Så lyssnar hon, känner av: Är det en glad låt eller en ledsen, är det förfest eller efterfest eller inte fest alls?

– Min kärna är ostrukturerad, den behöver sitt flum. Det kan bli några textrader som flyger folk över huvudet. Let it flow.

Hon sänker blicken mot mobilen. Under det senaste året har hon gjort 655 inlägg i anteckningsappen. Hon bläddrar med fingertopparna och låter ögonbrynen fara upp och ner.

– Jag ser nu att det bara är ord eller meningar ibland. Men jag älskar ord.

Vad kan det vara för ord? Hon tvekar, fingrar vidare, fnissar.

– Jag har aldrig visat något av det här för någon ... Nej.

Vad står rapspråket för?

– Ärlighet, känsla, skörhet.

Skörhet? Men det låter ganska – bastant?

– För mig är det skört. Att vara ärlig och outspoken, det är skört.

Silvana Imam uttrycker ibland ett nästan provocerande självförtroende, som i en av hennes tidiga låtar, I*M*A*M:

Jag är klassisk

Flow gudalik bombastisk

Klassisk, gudalik? I boken förklarar hon att hon maxade sitt självförtroende tills det liknande hybris:

”För att jag aldrig hade hört en låt som var riktad till mig och som gav mig kraft. Och för att jag behövde göra en låt till mitt 15-åriga jag, till alla 15-åriga jag’s där ute. Att växa upp med känslan av att inte ha blivit lyssnad på har gett mig ett kompromisslöst behov att säga precis vad jag tycker när jag tycker det.”

Men nu låter hon inte riktigt lika självhävdande:

– Jag har ett behov av att säga hur det är, men jag är inte min favoritrappare.

Den som skriver måste läsa, sägs det, men Silvana Imam säger att nu när hon själv är författare så läser hon inte böcker. Fast hon har läst mycket. En bok som tidigt gjorde intryck på henne var Ayn Rands *Urkillan*, en urkund för många nyliberaler.

När jag frågar om den gäspar hon och säger sedan att hon verkligen inte är nyliberal. Det som attraherar henne är bokens handling. Huvudpersonen är en arkitekt som lever för att rita nyskapande hus, men som stoppas av en förtryckande stat.

– Jag kände igen mig i det när jag läste boken när jag var 21. Jag hade så mycket att ge världen men ingen ville ha det.

Silvana Imam blev mobbad en stor del av sin skolgång. Innan hon gick ut gymnasiet vände hon sig till lärarna på sin skola med ett anförande där hon beskrev sin utsatthet och hur de hade missat att ge henne stöd. Inte en enda av dem uttryckte någon form av reaktion till henne efteråt, berättar hon.

Nu ser hon detta som en förberedande lektion inför sin roll i livet.

– Jag tror att de flesta svårigheter är prövningar som du är med om för att du ska lära dig att behärska dig och nå ett högre stadium. Jag skulle inte kunna tala till så många människor om jag inte visste vad jag pratade om.

För att kunna förändra skolan ville hon länge bli lärare.

– Engelsklärare – eller heter det engelskalärare? Ja, jag ville bli lärare i engelska och psykologi.

Drivkraften var samma då som nu:

– Jag vill bara göra världen bättre.

Med sin musik och allt sitt övriga skapande vill hon utmana de globala orättvisorna.

– Föds vi i ett fattigare land så får vi vissa förutsättningar och föds vi i ett rikare land så får vi andra. Här lär vi oss att köpa lycka – det är kapitalism – och att om du inte har den senaste Iphonen eller jackan så duger du inte. Hudfärg, religion, allt sådant är ju äkta, men samtidigt påhittat. Egentligen är vi ett. Vita män har förstört det, men när vita män föds är de ...

Rosa bebisar?

– Bara människor.

Silvana Imam vill in ta platser där hon inte är väntad och ganska många sådana platser har hon nu tagit i besittning. Så vad är nästa steg? Det är – åt sidan.

– Nu tänker jag mer på vilka nya platser jag kan ge. Det är inte bara jag som ska ha plats, det är alla som inte har fått plats hittills, som har tryckts ner. Jag vill empower folk! Det tycker jag alla ska vilja.

AV **KATARINA BJÄRVALL**

SILVANA IMAM

HTML Snippets Powered By : XYZScripts.com